

Sygn. akt I C 1402/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 czerwca 2018r. w K.

sprawy z powództwa (...) **Sp. z o.o. z/s w W. (KRS (...))**

przeciwko pozwanej **M. T. (PESEL (...))**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej M. T. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. z/s w W. kwotę 241,69zł (dwieście czterdzieści jeden złotych 69/100) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 31 stycznia 2018r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od pozwanej M. T. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. z/s w W. kwotę 137,30zł (sto trzydzieści siedem złotych 30/100) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
4. nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt I C 1402/18

UZASADNIENIE

W dniu 31 stycznia 2018r. powód (...) Sp. z o.o. z/s w W. skierował do elektronicznego postępowania upominawczego żądanie zasądzenia od pozwanej M. T. kwoty 558,05zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwot 200zł, 60zł, 50zł, 50zł, 50zł, 50zł, 56,36zł i 41,69zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną powołując się w tym zakresie na przelew oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki łączącej pozwaną z poprzednikiem prawnym powoda.

W postępowaniu tym w sprawie o sygn. akt Nc – e (...) stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty.

Pozwana pomimo doręczenia odpisu pozwu wraz z załącznikami i pouczeniami nie ustosunkowała się w żaden sposób do roszczeń powództwa.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 10 stycznia 2015r. pozwana M. T. zawarła z poprzednikiem prawnym powoda (...) Sp. z o.o. z/s w (...) Sp. z o.o. z/s w W. umowę pożyczki gotówkowej nr (...).

Poprzednik prawny powoda przekazał pozwanej do korzystania kwotę pieniężną w wysokości 200zł.

Kontrakt miał charakter terminowy, pozwana miała dokonać spłaty pożyczki w terminie 30 dni.

Pozwana nie wykonała postanowień umowy i posiadała wobec poprzednika prawnego powoda zaległości z tytułu niespłaconego kapitału w wysokości 200zł oraz z tytułu odsetek umownych za opóźnienie w wysokości 41,69zł.

Na podstawie umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 3 sierpnia 2017r. (...) Sp. z o.o. z/s w W. przeniósł na F.L. (...) Sp. z o.o. z/s w R. wierzytelność z tytułu umowy pożyczki gotówkowej nr (...), natomiast na podstawie umowy o powierniczy przelew wierzytelności z dnia 4 września 2017r. wierzytelność ta została przeniesiona przez F.L. (...) Sp. z o.o. z/s w R. na rzecz powoda (...) Sp. z o.o. z/s w W..

Poprzednik prawny powoda przy zawieraniu opisanego wyżej kontraktu posługiwał się wzorcami umów.

(wydruk k. 16, odpis KRS k. 21-22, umowa przelewu wierzytelności k. 26-28, 29-31, wzór umowy k. 32-36, 50-55, potwierdzenie wykonania operacji k. 37, wezwanie do zapłaty k. 38, 56-59, zawiadomienie o przelewie wierzytelności k. 39, faktury k. 40-44, 55)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskałaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Należy bowiem zwrócić uwagę, że sądy cywilne orzekają w granicach określonego przez stronę powodową żądania (art. 187 § 1 pkt 1 kpc), a elementem uzupełniającym owo żądanie są okoliczności faktyczne je uzasadniające (art. 187 § 1 pkt 2 kpc).

W przedstawionych warunkach zaistniała okoliczność, o której mowa art. 339 § 2 kpc albowiem zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytaczanych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie dochodzonych od pozwanego należności ubocznych związanych z udzielonymi pożyczkami, w tym podstawy faktycznej i prawnej ich żądania ponad kwotę odsetek kapitałowych i karnych (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Stosownie do treści art. 353 § 1 kc, podstawowym obowiązkiem dłużnika jest spełnienie świadczenia. Prowadzi ono do zaspokojenia interesu wierzyciela, wskutek czego zobowiązanie wygasa.

Artykuł 354 kc określa obowiązki dłużnika w ten sposób, że oprócz treści zobowiązania rozumianej jako nakazy wyrażone w czynności prawnej stanowiącej źródło zobowiązania oraz odnoszących się do tego zobowiązania normach prawnych jego zachowanie powinno odpowiadać trzem dalszym wzorcom postępowania - celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego, a także ewentualnie ustalonym zwyczajom, natomiast art. 355 kc określa sposób, w jaki dłużnik powinien wykonywać zobowiązanie i w tym znaczeniu stanowi swoistą kontynuację uregulowań zawartych w art. 354 kc i jednocześnie przepis ten definiuje pojęcie należytej staranności oraz ustanawia obowiązek dokładania owej staranności.

Niedostosowanie się przez dłużnika do opisanych wyżej wymagań sprawia, że dojdzie do nienależytego wykonania zobowiązania lub niewykonania całkowitego (art. 471 kc). Każda bowiem rozbieżność pomiędzy prawidłowym

spełnieniem świadczenia a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika rodzi odpowiedzialność kontraktową. Nienależyte wykonanie zobowiązania ma bowiem miejsce wtedy, gdy zachowanie dłużnika zmierzało do spełnienia świadczenia, jednak osiągnięty przez niego wynik nie spełnia wymogów świadczenia, do którego dłużnik był zobowiązany. Wskazać jednak należy, że dłużnik zawsze, bez względu na rodzaj winy, odpowiada wobec wierzyciela za uchybienia obowiązkowi dołożenia należytej staranności (art. 355 kc).

Poprzednika prawnego powoda oraz pozwaną wiązała ważna i skuteczna umowa pożyczki gotówkowej w rozumieniu art. 720 i n. kc.

Strony w ramach istniejącego kontraktu uzgodniły elementy przedmiotowo i podmiotowe istotne oraz w sposób jednoznaczny i indywidualny określiły prawa i obowiązki podmiotów zobowiązania.

Powód w sposób właściwy przekazał pozwanej umówione świadczenie, natomiast pozwana w sposób nienależyty wykonała zobowiązanie zachowując się wbrew treści umowy poprzez zaniechanie spłaty należności wynikającej z istniejącego stosunku obligacyjnego.

Po stronie pozwanej powstała odpowiedzialność kontraktową i obowiązek naprawienia szkody albowiem pozwany uchybił swoim obowiązkom (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc).

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, iż powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

Żądanie powództwa należało uznać za zasadne jedynie w zakresie kapitału pożyczki i odsetek, tj. w łącznej wysokości 241,69zł.

Jako niezasadne i bezpodstawne, a także naruszające przepisy prawa, w tym prowadzące do obejścia przepisów ustaw należało uznać żądania zapłaty od pozwanej z tytułu umowy pożyczki gotówkowej kwoty prowizji przygotowawczej w wysokości 60zł, tj. 30% kwoty pożyczki.

We wskazanej części żądanie powoda należy potraktować jako postanowienie nieważne i niezajdujące uzasadnienia normatywnego, stanowiące klauzule abuzywne, sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa.

Jednakże pomimo, że takie postanowienia umowne zostało ustalone między stronami i zapisane w treści łączącego te podmioty kontraktu, to nie powoduje to nieważności całej umowy, a jedynie jej części we wskazanym zakresie (por. art. 58 § 3 kc, art. 5 kc i art. 385 i n. kc, art. 361 – 363 kc).

Nadużycie prawa podmiotowego traktuje się jako zachowanie rażące i nieakceptowane albowiem klauzula generalna zawarta w art. 5 kc zawiera odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera. Przepis art. 58 kc wyznacza od strony negatywnej ogólne ramy dopuszczalnej treści oraz celów czynności prawnych, natomiast art. 385 i n. kc określa klauzule abuzywności postanowień umownych, tj. takich które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a wskutek takiego układu praw i obowiązków dochodzi do rażącego naruszenia interesów konsumenta i godzenia w równowagę kontraktową.

Rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron stosunku umownego.

Niezasadne i bezpodstawne jest również żądanie przez powoda od pozwanej kosztów monitów w wysokości 50zł za każde wezwanie.

Należy bowiem wskazać, iż działalność windykacyjna to zwykła część działalności każdego przedsiębiorcy oferującego instrumenty finansowe w postaci pożyczek, zaś koszty tej działalności to właśnie koszty prowadzenia działalności gospodarczej, które to koszty są przerzucane przez tego przedsiębiorcę na konsumenta. Koszty działalności windykacyjnej pokrywane powinny być z odsetek za uchybienia w płatności poszczególnych rat kredytu, na tym polega ryzyko gospodarcze, że nie wiadomo z góry, ilu konsumentów nie będzie spłacało swych pożyczek. Działalność windykacyjna jako część działalności przedsiębiorcy powinna być opłacalna dla tegoż podmiotu, ale też nie naruszać rażąco interesów klienta; poszczególne czynności z zakresu windykacji powinny być wycenione realnie, w oparciu o rzeczywiście ponoszone koszty.

Dodatkowo w realiach niniejszego postępowania ujawniły się okoliczności mogące świadczyć o wysokim prawdopodobieństwie sprzecznego z prawem oznaczenia i ukształtowania treści kontraktu i zobowiązania pozwanej.

O kosztach procesu, w tym kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kpc i art. 100 kpc i w zw. z § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018.265 – j.t.) oraz w oparciu o treść art. 28 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2018.300 – j.t. ze zm.) i art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2016.1827 – j.t. ze zm.).

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono, na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 kpc.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.